

Edukado en la programo de l' Moncada

Kazerno Moncada nuna urba lernejo

Ĉi tiu 26-a de julio estas la 71-a datreveno de la heroo ĉo Moncada, kiu markas la tagon de nacia ribelo. Post tiu epopeo, la 16-an de oktobro, la juna advokato Fidel Castro alfrontis, en malgranda ĉambro, kie estis malliberigita justeco, la taskon praktiki sian profesion en la plej malfacilaj kondiĉoj. Ĉia kaŭzo, memdefendo por la atako kontraŭ la Kazerno Moncada, la unua klariovoko de la etapo, kiu markus la komencon de la batalo por akiri definitivajn sendependecon.

Oni scias, ke la sturmo kontraŭ la Kazerno Moncada, kiel atentigis la Centra Raporto al la Unua Kongreso de nia Partio, ne signifis la triumfon de la Revolucio en tiu momento, sed ĉi ja montris la vojon kaj skizis

programon de nacia liberigo, kiu malfermus la pordojn de la socialismo.

Por citi nur unu el la pluraj kialoj de tiu heroo agado, ni devas memori unu el la problemoj reliefigitaj en la programo Moncada, tiu de edukado.

Rimarkindas, ekzemple, ke en la tagoj de la 26-a de julio 1953, estis analfabeta 23,6% de la loĝantaro pli ol 10-jara, ke nur 55,6% de la infanoj inter 6 kaj 14 jaroj iris al lernejoj kaj ke la loĝantaro pli ol 15-jara havis mezan edukon nivelon malpli ol tria grado.

En La Historio Absolvo min, Fidel analizas la plej urĝajn problemojn de la eduka sistemo tiam valida en la lando, kiuj estis komplemento al la ĝenerala situacio, priskribita de Fidel kiel terura tragedio.

Fidel denunciis en tiu defendo, ke en Kubo apenaĵ ekzistis agrikulturaj, teknikaj kaj industriaj lernejoj, kaj ke el la ekzistantaj, la knaboj foriris kun siaj diplomoj sen havi iel ajn por labori. Li denunciis la teruran realecon de publikaj lernejoj en la kamparo, kiujn ĝeestis "nudpiedaj, duonnudaj kaj subnutritaj, malpli ol duono de la lernejaĵaj infanoj".

Li tiam proklamis, ke revolucia registaro realigos ampleksan reformon de edukado por ĝuste prepari la generaciojn vokitajn vivi en pli feliĉa lando, por atingi la edukitajn, fortajn kaj liberajn homojn, kiujn Martí, ĝuste identigita kiel la intelekta aĝtoro de Moncada, deziris.

Hodiaŭ, 71 jarojn poste, kiam edukado en Kubo estas bazita sur solida sistemo universala, senpaga kaj alirebla al ĝiuj, Kubo povas montri kun legitima fiero la plenumon de la programo de l' Moncada.

Analfabeteco estis eliminata en nur unu jaro, en 1961, tio estis nur la komenco de konstanta batalo por altigi la kulturan nivelon de la popolo.

En Kubo, edukado estas rajto de ĝiuj homoj, kaj konsistigas respondecon de la ŝtato, kiu garantias senpagajn kaj bonkvalitajn edukajn servojn por ampleksa trejnado, de frua infanaĝo ĝis postdiploma universitata edukado.

Eĝ meze de kompleksa sociekonomika scenaro, la lando ne rezignas siajn atingojn kaj alfrontas novajn defiojn por perfektigi sian universalan, liberan kaj inkluzivan edukon sistemon.

Tiu estas la plej bona omaĝo al tiuj kuraĝaj junuloj de la Jarcentjara Generacio José Martí, kiuj iris por konkeri novajn horizontojn, kaj per sia heroeco kaj sia sango ili malfermis la vojon al nia popolo por atingi sian definitivan kaj veran nacian sendependecon.

<https://www.radiohc.cu/eo/especiales/comentarios/361155-educado-en-la-programo-de-l-moncada>

Radio Habana Cuba